

**Товариство з обмеженою
відповідальністю "Катерпіллар Файненшл Україна"**

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2017 року

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан	3
Звіт про сукупний дохід	4
Звіт про зміни капіталу	5
Звіт про рух грошових коштів	6

Примітки до фінансової звітності

1	Загальна інформація	7
2	Умови, в яких працює Компанія	7
3	Основні принципи облікової політики	7
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	13
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	17
6	Нові положення бухгалтерського обліку	17
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	20
8	Грошові кошти та їх еквіваленти	21
9	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	22
10	Передоплати та інша дебіторська заборгованість	24
11	Зобов'язання за кредитами	24
12	Інші зобов'язання	26
13	Адміністративні витрати	26
14	Інші операційні доходи/(витрати)	26
15	Податки на прибуток	27
16	Умовні та інші зобов'язання	27
17	Управління фінансовими ризиками	28
18	Управління капіталом	33
19	Справедлива вартість фінансових інструментів	33
20	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	34
21	Події після дати балансу	34

Звіт незалежного аудитора

Управлінському персоналу Товариства з обмеженою відповідальністю «Катерпіллар Файненшл Україна»

Наша умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу питань, описаних у розділі нашого звіту "Підстава для висловлення умовно-позитивної думки", фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Катерпіллар Файненшл Україна» (далі - "Компанія") станом на 31 грудня 2017 року та її фінансові результати і рух грошових коштів за 2017 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2017 року;
- звіт про сукупний дохід за 2017 фінансовий рік;
- звіт про рух грошових коштів за 2017 фінансовий рік;
- звіт про зміни капіталу за 2017 фінансовий рік; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки

1. Договори фінансового лізингу Компанії, які передбачають її право на отримання дебіторської заборгованості, містять валютний опціон, який, відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», відповідає визначенню похідного фінансового інструмента і повинен відокремлюватися та оцінюватися за справедливою вартістю станом на кожну звітну дату. Станом на 31 грудня 2017 року управлінський персонал не визнав і не оцінив цей похідний фінансовий інструмент відповідно до вимог МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». У нас не було можливості точно оцінити вплив цієї невідповідності з огляду на суттєвість судження, пов'язаного із визнанням та оцінкою похідного фінансового інструмента, проте ми оцінюємо цей вплив як істотний.
2. Станом на 31 грудня 2017 року фінансова звітність Компанії не містить розкриття справедливої вартості кредитів всупереч вимогам МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». У нас немає практичної змоги надати таку інформацію.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі нашого звіту «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності».

Ми вважаємо, що ми отримали достатні та прийнятні аудиторські докази, які формують основу для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ). Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до Кодексу РМСЕБ.

Інша інформація – порівняльні дані

Порівняльна інформація станом на та за період, який закінчився 31 грудня 2016 року, не була перевірена аудитором.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб, відповідальних за корпоративне управління, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне представлення фінансової звітності відповідно до МСФЗ, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При підготовці фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію, припинити її діяльність або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Особи, відповідальні за корпоративне управління, несуть відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість являє собою високий ступінь впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна розумно очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене представлення інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення щодо безперервності діяльності, а на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність в якості безперервно функціонуючого підприємства. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому звіті аудитора до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність в якості безперервно функціонуючого підприємства;
- виконуємо оцінку представлення фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи представляє фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне представлення.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

"
ТОВ АФ Брайтсвотерхаус Куперс (Аудит)"

7 вересня 2018 року
м. Київ, Україна

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про фінансовий стан – 31 грудня 2017 року

У тисячах українських гривень	Прим.	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)	1 січня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	9	25,375	108,855	101,483
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	10	873,665	570,979	678,050
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	11	23,513	12,985	8,058
Товарно-матеріальні запаси		536	6,099	16,245
Основні засоби		294	203	254
ВСЬОГО АКТИВІВ		923,383	699,121	804,090
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		30,359	26,040	25,560
Інші зобов'язання	13	28,510	11,501	7,686
Зобов'язання за кредитами	8, 12	816,075	612,947	704,088
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		874,944	650,488	737,334
КАПІТАЛ				
Зареєстрований капітал		46	46	46
Накопичений прибуток		48,393	48,587	66,710
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		48,439	48,633	66,756
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		923,383	699,121	804,090

Затверджено до випуску та підписано ____ вересня 2018 року.

Директор Андрій Шевель

Головний бухгалтер Зоя Іващенко

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про сукупний дохід за 2017 рік

	Прим.	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>			
Процентні доходи та реалізовані курсові різниці від дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом		58,406	58,623
Процентні та комісійні витрати		(46,308)	(52,633)
Чисті процентні доходи		12,098	5,990
Резерв на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	10	(3,285)	(5,780)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом		8,813	210
Адміністративні витрати	14	(9,864)	(13,074)
Витрати на збут		(1,171)	(1,373)
Інші операційні доходи/(витрати)	15	(1,086)	1,958
Фінансові доходи		3,097	3,300
Прибуток/(збиток) від курсових різниць		4,289	(8,658)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		4,078	(17,637)
Витрати з податку на прибуток	16	(4,272)	(486)
Прибуток/(збиток) за рік		(194)	(18,123)

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про зміни капіталу за 2017 рік

<i>У тисячах українських гривень</i>	Зареєстрований капітал	Накопичений прибуток/ (збиток)	Всього
Залишок на 1 січня 2015 року (не перевірено аудитом) (до коригувань)	46	(310,441)	(310,395)
Виправлення помилок (Примітка 5)	-	377,151	377,151
Скоригований залишок на 1 січня 2016 р. (не перевірено аудитом)	46	66,710	66,756
Збиток за рік	-	(18,123)	(18,123)
Всього сукупного збитку	-	(18,123)	(18,123)
Залишок на 31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом)	46	48,587	48,633
Збиток за рік	-	(194)	(194)
Всього сукупного збитку	-	(194)	(194)
Залишок на 31 грудня 2017 р.	46	48,393	48,439

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

У тисячах українських гривень	Прим.	2017 р	2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані та реалізовані курсові різниці, що виникають на дебіторській заборгованості за фінансовим лізингом		150,394	279,490
Проценти сплачені	12	(13,766)	(14,808)
Надходження авансів від покупців та замовників		307,235	123,001
Надходження від продажу активів, раніше наданих у лізинг клієнтам		16,973	17,219
Витрачання на сплату авансів		(310,003)	(131,487)
Витрачання на оплату предмета лізингу		(620,876)	(252,083)
Надходження від боржників		2,185	13,884
Надходження від повернення авансів		1,897	278
Інші надходження		4,931	8,948
Затрати на персонал		(1,840)	(2,211)
ПДВ та інші податки сплачені		(2,248)	(5,816)
Адміністративні та інші витрати сплачені		(3,380)	(7,587)
Грошові потоки від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		(468,498)	28,828
<i>Чисте (збільшення)/зменшення:</i>			
- дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом		238,695	195,818
Чисті грошові кошти використані/(отримані) у операційній діяльності		(229,803)	224,646
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від позикових коштів	12	690,062	-
Погашення позикових коштів	12	(543,739)	(217,274)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) у фінансовій діяльності		146,323	(217,274)
Чисте зменшення грошових коштів та їх еквівалентів		(83,480)	7,372
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	9	108,855	101,483
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	9	25,375	108,855

1 Загальна інформація

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2017 фінансовий рік для ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна" (далі – Компанія).

Компанія зареєстрована в Україні та є резидентом України. Товариство було внесено в реєстр осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги.

Станом на 31 грудня 2017 року і 31 грудня 2016 року Caterpillar Financial Service Corporation, та Caterpillar International Service Corporation володіють Компанією на 99% та 1%, відповідно. Ці компанії входять до корпорації Caterpillar Inc., що є фактичною контролюючою материнською компанією.

Основна діяльність. Основна діяльність Компанії – це надання фінансування покупцям техніки та запчастин до неї шляхом проведення операцій фінансового лізингу з фізичними і юридичними особами.

Юридична адреса та місце ведення діяльності. Юридична адреса Компанії: вулиця Васильківська 34, м. Київ, 03022, Україна.

Валюта представлення. Ця фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Компанія

Нестабільність політичної та економічної ситуації, що почалась у 2013 році та триває, призвела до погіршення стану державних фінансів, волатильності фінансових ринків, неліквідності ринків капіталу, підвищення темпів інфляції та девальвації національної валюти по відношенню до основних іноземних валют та продовжувалася у 2016 та 2017 році, хоча й в меншій мірі ніж в 2014-2015 роках.

Банківська система залишається нестабільною через слабкий рівень капіталу, низьку якість активів, спричинену економічною ситуацією, девальвацію валюти, зміну регулювання та інші фактори. Обмеження валютного контролю були введені в 2014-2015 роках і залишаються в силі, хоч і менш суворими порівняно з попередніми роками.

Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими. 1 січня 2016 року набула чинності угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Відразу після цього Російський уряд запровадив торговельний ембарго на багато ключових українських експортних продуктів. У відповідь Український уряд запровадив аналогічні заходи проти російських товарів.

Конфлікт у частинах Східної України, який розпочався навесні 2014 року, досі не вирішено.

Незважаючи на певні поліпшення в 2016 та 2017 роках, остаточне рішення та поточні наслідки політичної та економічної ситуації важко передбачити, але вони можуть мати ще серйозні наслідки для української економіки та бізнесу Компанії.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності.

Ця фінансова звітність підготована відповідно до принципу безперервної діяльності, що передбачає безперервність операцій, реалізацію активів та виплату за зобов'язаннями в рамках звичайної діяльності Компанії.

Безперервна діяльність. Станом на 31 грудня 2017 року поточні фінансові зобов'язання Компанії становили 599,048 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 460,139 тисяч гривень (не перевірено аудитом)), поточні фінансові активи становили 427,460 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 383,690 тисяч гривень (не перевірено аудитом)). Сума грошових коштів, використаних в операційній діяльності за 2017 рік становила 229,803 тисячі гривень. Збиток після оподаткування за 2017 рік, становив 194 тисяч гривень (за 2016 рік - збиток у розмірі 18,123 тисяч гривень (не перевірено аудитом)). Таким чином, станом на 31 грудня 2017 року існує дисбаланс ліквідності на суму 171,588 тисяч гривень.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Керівництво Компанії очікує, що виплата тіла кредитів пов'язаній особі під загальним контролем з Компанією не вимагатиметься протягом 12-и місяців в разі, якщо це призведе до розриву ліквідності для Компанії, базуючись на тому, що історично, при виникненні дисбалансу ліквідності, Компанії дозволялася відстрочка платежів за тілом кредитів або видавалися нові кредити, які використовувалися для оплати раніше отриманих кредитів. Це також підтверджується тим, що у 2018 році Компанія залучила додаткове фінансування за новими кредитними угодами з пов'язаною особою під загальним контролем з Компанією для поточної операційної діяльності.

Крім того, Компанія отримала лист від материнської компанії, згідно якого ця компанія підтвердила свій намір надавати, прямо або опосередковано через дочірні компанії, фінансову підтримку для забезпечення можливості погашати свої зобов'язання Компанією протягом наступних 12-и місяців після випуску цієї фінансової звітності.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за амортизованою вартістю. Нижче описано цей метод оцінки.

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Класифікація фінансових активів. Фінансові активи представлені дебіторською заборгованістю.

Дебіторська заборгованість – це непохідний фінансовий актив, що не котирується на активному ринку, з фіксованими платежами або такими, що можуть бути визначені, крім тих фінансових активів, які Компанія має намір продати у короткій перспективі.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання представлені іншими фінансовими зобов'язаннями. Інші фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Початкове визнання фінансових інструментів. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою кошти на банківських рахунках та депозити «овернайт», які можна конвертувати у відому суму готівки і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Компанія виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом спочатку визнається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму доходності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за рік.

При проведенні аналізу дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю Компанія класифікує таку заборгованість за рейтинговою шкалою на основі параметрів оцінки співвідношення кількісних та якісних показників його діяльності в минулому. Шкала рейтингів - це результат оцінки платоспроможності клієнта у буквенному вираженні. Основні кількісні показники, які Компанія застосовує для визначення рейтингів це – коефіцієнти ліквідності та платоспроможності. Якісні показники - при проведенні аналізу кредитів клієнтам: вид діяльності та його ризиковість, час існування підприємства, кредитна історія та інші.

Агрегована група А – до групи відносяться клієнти, що мають гарний фінансовий стан, не мають прострочених заборгованостей, проблем з ліквідністю, критичних складностей на ринку, не планують скорочення своєї діяльності, а також гарну кредитну історію.

Агрегована група В – до групи відносяться клієнти з середнім фінансовим станом, які мають показники діяльності, що дещо нижчі від рекомендованих.

Агрегована група С – до групи відносяться клієнти з фінансовим станом нижче середнього і мають показники нижче від рекомендованих. Як правило, у таких клієнтів може спостерігатись часткова нестача ліквідності, низька доля власного капіталу у загальних активах, низька прибутковість і таке ін.

Група D – до групи відносяться клієнти з поганим фінансовим станом. Ці клієнти можуть мати або поодинокі критичні проблеми у сферах своєї діяльності або комплекс проблем.

Група E – нечисленна група клієнтів, до якої, як правило входять щойно створені компанії, з повною відсутністю або незначним об'ємом діяльності, показники яких важко оцінити.

Група F – група, що об'єднує клієнтів з негативними або критичними показниками, які є ризиковими. Як правило, ризиковість таких клієнтів зменшується за рахунок залучення додаткових гарантій (наприклад, платоспроможних поручителів).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються разом, якщо їхні ризики та економічні характеристики тісно пов'язані з ризиками та економічними характеристиками основної угоди. Наприклад, деривативи, що вбудовані в контракти з фінансового лізингу, переоцінюються у складі фінансової дебіторської заборгованості за кожним окремим лізинговим контрактом.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити.

Основними факторами, які враховує Компанія при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- контрагент зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Компанією фінансова інформація контрагента;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації контрагента;
- платоспроможність контрагента погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність контрагента; або
- вартість забезпечення, за його наявності, суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Збитки від знецінення завжди визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті набуття кредитором права володіння майном боржника за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності набуття кредитором права володіння майном боржника.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку за рік. Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік.

Прострочення сплати лізингових платежів. У випадку прострочення оплати будь-якого лізингового платежу, контрагенту Компанії нараховується пеня на фактичну суму заборгованості на кожний окремий період нарахування в розмірі, що не перевищує подвійної облікової ставки Національного банку України (що діяла у період, за який сплачується пеня).

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом.

Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати майбутніх періодів. До витрат майбутніх періодів відносяться витрати на страхування техніки, наданої у фінансову оренду. Витрати майбутніх періодів обліковуються за первісною вартістю та списуються до інших операційних доходів/(витрат) рівними частинами протягом терміну дії страхового контракту.

Операційний лізинг – Компанія як одержувач лізингу. У випадках, коли Компанія виступає одержувачем лізингу в межах оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються лізингодавцем Компанії, загальна сума лізингових платежів включається до складу прибутку чи збитку за рік рівними частинами протягом строку лізингу. Строк лізингу – це строк дії укладеного одержувачем лізингу договору про нескасований лізинг активу, а також будь-який подальший строк після закінчення строку дії договору, протягом якого одержувач лізингу може, на свій власний розсуд, продовжувати лізинг цього активу, здійснюючи чи не здійснюючи лізингові платежі, тоді як у момент початку лізингу існує об'єктивна впевненість у тому, що одержувач лізингу має намір реалізувати своє право лізингу.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси включають технічні засоби, придбані для лізингу та технічні засоби, вилучені у клієнтів для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за ідентифікованою вартістю. Первісна вартість товарно-матеріальних запасів включає ціну придбання, імпорتنі мита та інші податки (крім тих податків, які у подальшому організація відшкодує у податкових органах), витрати на транспортування і оформлення та інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням готової продукції, крім торгових знижок, бонусів та інших подібних статей.

Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут. Технічні засоби, отримані після припинення фінансового лізингу для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю, спочатку визнаються за вартістю існуючого залишку заборгованості за предметом лізингу у момент їх вилучення та включаються до складу товарно-матеріальних запасів, оскільки Компанія планує відшкодувати вартість цих активів за рахунок продажу, а у подальшому переоцінюються та обліковуються відповідно до облікової політики цих категорій активів.

Станом на 31 грудня 2017 року залишкова балансова вартість транспортних засобів, що перейшли у власність Компанії, становила 536 тисяч гривень (на 31 грудня 2016 року: 6,099 тисяч гривень (не перевірено аудитом)).

Податки на прибуток. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства, яке діяло або фактично було введене в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам стосовно оподатковуваного прибутку за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Компанії. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажі товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вихідний ПДВ при здійсненні операцій фінансового лізингу формується виключно в момент передачі об'єкта фінансового лізингу на повну вартість об'єкта лізингу.

Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на податковий кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання накладної з ПДВ, яка складається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше.

Капітал. Власний капітал відображений в номінальній сумі частки, внесеної та сплаченої засновником Товариства. Розмір власного капіталу відповідає встановленому в статуті Товариства.

Зобов'язання за кредитами. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Різниця між чистою сумою надходжень та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом строку, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Інші зобов'язання. Інші фінансові та не фінансові зобов'язання складаються з кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості, які визнаються, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. У подальшому вони переоцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку. Резерви зобов'язань та відрахувань у складі зобов'язань – це зобов'язання не фінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є національна валюта України – українська гривня.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Компанії за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю.

Станом на 31 грудня 2017 року основний курс обміну, що застосовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

	31 грудня 2017 р., гривень	31 грудня 2016 р., гривень
1 долар США	28.07	27.19
1 євро	33.50	28.42

Винагороди працівникам. Компанія платить передбачений законодавством єдиний соціальний внесок до ДПІ у Голосієвському районі ГУ Міндоходів у м. Києві, на території якої здійснюється більшість її операцій, на користь своїх українських працівників. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Витрати на заробітну плату, єдиний соціальний внесок до Державного пенсійного фонду України, оплачувані річні відпустки, лікарняні та премії нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів. Доходи визнаються у разі, якщо їх суму можна визначити з достатнім рівнем точності та існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигод. Доходи оцінюються за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, що повинні бути отримані.

Процентні та подібні доходи

Процентні та подібні доходи від дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом визнаються на пропорційно-часовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки. При розрахунку враховуються всі договірні умови фінансового інструмента (наприклад, можливості передоплати) та включаються винагороди або додаткові витрати, які безпосередньо пов'язані з інструментом і є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, а не майбутніми кредитними збитками.

Визнання витрат. При відображенні витрат використовується принцип відповідності доходів і витрат. Відповідно до цього принципу визнання витрат і доходів від однієї операції повинно відбуватися одночасно (в одному і тому ж звітному періоді). Використання принципу відповідності доходів та витрат, при цьому, не повинно призводити до визнання у звіті про фінансовий стан статей, що не відповідають визначенню активів та зобов'язань.

Презентація доходів та витрат від продажу товарно-матеріальних запасів. Доходи та витрати від продажу товарно-матеріальних запасів відображаються у складі інших операційних доходів/(витрат) на нетто-основі.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають збитки від знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом.

Збитки від знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом. Компанія регулярно аналізує свій портфель дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом для визначення знецінення. При визначенні того, чи необхідно відображати збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Компанія використовує припущення щодо того, чи є у наявності дані, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від лізингового портфелю, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна зіставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки можуть включати існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, схожими з даним портфелем, при визначенні майбутніх грошових потоків. Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків.

5 Коригування даних попередніх періодів

Протягом 2017 року Компанія встановила, що фінансова звітність за роки, які закінчилися 31 грудня 2015 року і 31 грудня 2016 року, містить наступні суттєві помилки. Відповідно до МСБО 8 «Облікова політика, облікові оцінки та помилки», керівництво здійснило коригування сум, облікованих у попередніх періодах. Далі наведено зведену інформацію про коригування.

(i) Переоцінка дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, що деномінована в іноземній валюті

Договори фінансового лізингу Компанії, які передбачають її право на отримання дебіторської заборгованості, містять вбудований похідний фінансовий інструмент в іноземній валюті, який тісно пов'язаний з основним договором. Відповідно до МСБО 39, такі похідні фінансові інструменти не відокремлюються, натомість, вони обліковуються як компонент комбінованого інструменту, який також включає основний договір. Це означає, що така дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фактично деномінована в іноземній валюті і повинна обліковуватись із використанням курсів обміну, чинних на звітну дату, відповідно до МСБО 21. Станом на 31 грудня 2015 року Компанія не здійснила переоцінку деномінованої в іноземній валюті дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, натомість, визнала сукупний ретроспективний ефект у складі інших операційних доходів за 2016 рік.

Протягом 2017 року керівництво здійснило коригування залишків дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом для виправлення цієї помилки станом на 1 січня 2016 року та 31 грудня 2016 року на 378 041 тисячу гривень і 237 649 тисяч гривень, відповідно. Крім того, процентні доходи були виправлені з урахуванням ефекту прибутків від курсових різниць на 212 718 тисяч гривень у 2016 році. При цьому виправлення прибутків від курсових різниць на 78 937 тисяч гривень було здійснено для коректного представлення цієї статті у 2016 році. Вплив цього коригування на фінансову звітність Компанії розкрито у наведених далі таблиці.

(ii) Облік зобов'язання за кредитами за справедливою вартістю

Певні зобов'язання за кредитами, отримані до 1 січня 2016 року, були залучені за нижчими процентними ставками, ніж процентні ставки, які обґрунтовано очікуються до застосування в операції між непов'язаними сторонами при залученні позикових коштів на аналогічних умовах в Україні. Отже, це вказує на те, що справедлива вартість зобов'язання за кредитами є нижчою за їхню балансову вартість на дату отримання позикових коштів.

До 2016 року керівництво визнавало ці кредити та позики за сумою отриманих коштів, а не за їхньою справедливою вартістю всупереч вимогам МСБО 39. Протягом 2017 року керівництво виправило цю помилку станом на 1 січня 2016 року та 31 грудня 2016 року на 76 769 тисяч гривень і 38 652 тисячі гривень, відповідно, та облікувало зобов'язання за кредитами за справедливою вартістю на дату їх первісного визнання. У результаті, процентні витрати були виправлені на 38 117 тисяч гривень. Вплив цього коригування на фінансову звітність Компанії розкрито у наведених далі таблиці.

(iii) Податок на прибуток

У результаті виправлення помилок, описаних вище у параграфах (i) та (ii), та інших коригувань, розкритих у поданій далі таблиці, Компанія донарахувала податкові зобов'язання на суму 25 560 тисяч гривень після того, як перенесені з минулих періодів податкові збитки в сумі 43 964 тисяч гривень були повністю використані станом на 1 січня 2016 року. Відповідні податкові декларації з податку на прибуток підприємств були скориговані та подані до податкових органів після закінчення 2017 року. Відповідний податок на прибуток був сплачений Компанією у лютому 2018 року.

(iv) Відстрочений податковий актив

Протягом 2017 року Компанія переглянула свою оцінку ймовірності відшкодування визнаного раніше відстроченого податкового активу станом на 1 січня 2016 року і 31 грудня 2016 року, пов'язаного з накопиченими процентними витратами за кредитами та позиковими коштами від пов'язаних сторін, які не оподатковувалися з огляду на обмеження за правилами тонкої капіталізації. Управлінський персонал дійшов висновку про відсутність впевненості у наявності майбутніх оподатковуваних прибутків, за рахунок яких можна використати цей відстрочений податковий актив. Отже, визнання відстроченого податкового активу станом на 1 січня 2016 року і 31 грудня 2016 року в сумі 6 516 тисячі гривень та 8 652 тисячі гривень, відповідно, було припинено.

5 Коригування даних попередніх періодів

(v) Представлення балансу та звіту про фінансові результати

У цій фінансовій звітності були внесені інші зміни до порівняльної інформації для її приведення у відповідність формату представлення поточного року.

У поданій нижче таблиці показаний вплив коригувань на активи, капітал та зобов'язання Компанії:

<i>У тисячах українських гривень (не перевірено аудитом)</i>	1 січня 2016 року (до коригувань)	Коригування: виправлення помилки та зміни до розкриття	1 січня 2016 року (після коригувань)	31 грудня 2016 року (до коригувань)	Коригування: виправлення помилки та зміни до розкриття	31 грудня 2016 року (після коригувань)
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	102,412	(929)	101,483	110,016	(1,161)	108,855
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	302,046	376,004(i)	678,050	339,522	231,457 (i)	570,979
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	7,129	929	8,058	13,372	(387)	12,985
Товарно-матеріальні запаси	16,245	-	16,245	6,099	-	6,099
Відстрочений податковий актив	50,480	(50,480) (iii), (iv)	-	38,388	(38,388) (iii), (iv)	-
Основні засоби	254	-	254	203	-	203
ВСЬОГО АКТИВІВ	478,566	325,524	804,090	507,600	191,521	699,121
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Зобов'язання з поточного податку на прибуток	-	25,560 (iii)	25,560	-	26,040	26,040
Інші зобов'язання	5,469	2,217	7,686	10,879	622	11,501
Доходи майбутніх періодів	2,635	(2,635)	-	3,304	(3,304)	-
Зобов'язання за кредитами	780,857	(76,769) (ii)	704,088	651,599	(38,652) (ii)	612,947
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	788,961	(51,627)	737,334	665,782	(15,294)	650,488
КАПІТАЛ						
Зареєстрований капітал	46	-	46	46	-	46
Накопичений прибуток/(збиток)	(310,441)	377,151	66,710	(158,228)	206,815	48,587
ВСЬОГО КАПІТАЛУ	(310,395)	377,151	66,756	(158,182)	206,815	48,633
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ	478,566	325,524	804,090	507,600	191,521	699,121

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2017 року

5 Коригування даних попередніх періодів

У поданій нижче таблиці показаний вплив коригувань на звіт про фінансові результати Компанії:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2016 рік (до коригувань)	Коригування: виправлення помилки та зміни до розкриття	2016 рік (після коригувань)
<i>(не перевірено аудитором)</i>			
Процентні доходи	275,677	(217,054) (i)	58,623
Процентні та комісійні витрати	(14,516)	(38,117) (ii)	(52,633)
Чисті процентні доходи	261,161	(255,171)	5,990
Резерв на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	(2,340)	(3,440)	(5,780)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	258,821	(258,611)	210
Адміністративні витрати	(13,074)	-	(13,074)
Витрати на збут	(1,373)	-	(1,373)
Інші операційні доходи/(витрати)	4,232	(2,274)	1,958
Фінансові доходи	3,300	-	3,300
Прибуток/(збиток) від курсових різниць	(87,595)	78,937 (i)	(8,658)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	164,311	(181,948)	(17,637)
Витрати з податку на прибуток	(12,098)	11,612 (iii), (iv)	(486)
Прибуток/(збиток) за рік	152,213	(170,336)	(18,123)

6 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2017 року, але не мали суттєвого впливу на Групу.

- Ініціатива з покращення якості розкриття інформації – зміни МСБО 7 (опубліковані 29 січня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати). Нові розкриття інформації наведені у Примітці 28.
- Визнання відстрочених податкових активів за нереалізованими збитками – зміни МСБО 12 (опубліковані 19 січня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати).

Зміни МСФЗ 12, включені до щорічних удосконалень МСФЗ 2014-2016 року (опубліковані 8 грудня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати).

7 Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, які починаються з 1 січня 2017 року або після цієї дати. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 9 “Фінансові інструменти: класифікація та оцінка” (змінений у липні 2014 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати). Нижче описані основні особливості нового стандарту:

- Фінансові активи повинні бути класифіковані відповідно до трьох категорій оцінок: послідовна оцінка за амортизованою вартістю, послідовна оцінка за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) і послідовна оцінка за справедливою вартістю з віднесенням змін на рахунок прибутків і збитків (FVPL);
- Класифікація боргових зобов'язань заснована на моделі бізнес-процесу суб'єкта господарювання щодо управління фінансовими активами та відображенні контрактних грошових потоків виключно виплати основної суми та відсотків (SPPI). Якщо боргове зобов'язання має бути стягнуто, воно може відображатися за амортизованою вартістю у разі відповідності вимогам SPPI. Боргові зобов'язання, що відповідають вимогам SPPI та зберігаються у портфельному капіталі, в рамках якого суб'єкт господарювання має стягувати грошові потоки активів та реалізувати активи, можуть бути класифіковані як FVOCI. Фінансові активи без грошових потоків, що є SPPI, повинні розраховуватись за FVPL (наприклад, похідні фінансові інструменти). Вбудовані похідні інструменти більше не відокремлюються від фінансових активів, але будуть включені в оцінку стану SPPI;
- Інвестиції в дольові фінансові інструменти завжди оцінюються за справедливою вартістю. Проте керівництво може безповоротно представити зміни у справедливій вартості в інших сукупних доходах за умови, що інструмент не буде призначено для торгівлі. Якщо дольовий фінансовий інструмент призначено для торгівлі, зміни справедливої вартості відображаються на прибутку або збитку;
- Більшість вимог МСБО 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань були перенесені без змін до МСФЗ 9. Основна зміна полягає у тому, що суб'єкт господарювання зобов'язується відобразити наслідки змін у власному кредитному ризику фінансових зобов'язань, визначених за справедливою вартістю з віднесенням змін на рахунок прибутків і збитків в іншому сукупному доході;
- МСФЗ 9 вводить нову модель визнання часткового фінансового списання — модель очікуваних кредитних збитків (ECL). Існує трьохетапний підхід, що базується на зміні кредитної якості фінансових активів з моменту їх первинного визнання. На практиці нові правила означають, що юридичним особам доведеться зафіксувати прямі збитки відповідно до 12-місячної моделі ECL при первинному визнанні фінансових активів з надійними кредитами (або постійна модель TSL для торгових дебіторських заборгованостей). У разі значного збільшення кредитного ризику, зниження вартості оцінюється за постійною моделлю ECL, а не за 12-місячною. Модель включає оперативні спрощення для лізингу та торгової дебіторської заборгованості;

7 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- Вимоги до обліку хеджування були змінені, щоб більш точно узгодити облік з управлінням ризиками. Відповідно до стандарту, суб'єкти господарювання мають два напрямки облікової політики: застосування вимог обліку хеджування МСФЗ 9 та продовження застосування МСБО 39 до хеджування, так як цей стандарт не розглядає облік макрохеджування.

На підставі аналізу фінансових активів та фінансових зобов'язань Компанії станом на 31 грудня 2017 року та на основі фактичних даних та обставин на цю дату, керівництво Компанії очікує, що за рахунок прийняття нового стандарту з 1 січня 2018 року, резерв сумнівних боргів збільшиться не більш ніж на 5% від загальної суми фінансової дебіторської заборгованості.

Майбутніх фінансових зобов'язань, крім змін справедливої вартості фінансових зобов'язань, не очікується.

Новий стандарт також вводить розширені вимоги щодо розкриття інформації та зміни у презентації. Очікується, що ці зміни змінять характер і ступінь розкриття інформації Компанії про свої фінансові інструменти, особливо в рік вступу в дію нового стандарту.

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами із замовниками» (випущений 28 травня 2014 року і вступає у силу для періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).

Цей новий стандарт вводить основний принцип обов'язкового визнання виручки за ціною операції у випадку передачі товарів чи послуг клієнту. Окремі партії товарів чи пакети послуг, які чітко ідентифіковані, повинні визнаватись окремо, а будь-які знижки та ретроспективні знижки з ціни контракту, як правило, мають відноситись на окремі елементи. Якщо сума винагороди з будь-яких причин змінюється, слід визнавати мінімальні суми за умови відсутності значного ризику перегляду. Витрати, понесені у зв'язку з гарантіями за контрактами із клієнтами, необхідно капіталізувати та амортизувати протягом періоду надходження вигід від контракту.

Поправки до МСФЗ 15 «Виручка за контрактами із замовниками» (випущений 12 квітня 2016 року і вступає в силу для періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).

Нова редакція стандарту не змінює його базові принципи, але роз'яснює порядок їх застосування. Змінений МСФЗ 15 роз'яснює принципи визначення зобов'язання, що підлягає виконанню за контрактом (обіцянки передати замовнику товар чи послугу), принципи визначення, виступає компанія принципалом (особою, що надає товар чи послугу) або агентом (особою, відповідальною за організацію надання товару чи послуги), а також принципи визначення того, чи потрібно визнавати дохід від надання ліцензії на певний момент часу або протягом періоду. Крім цих роз'яснень зміненим стандартом передбачені два додаткових спрощення, що дозволяють компанії зменшити витрати та складність при першому застосуванні нового стандарту.

На підставі аналізу потоків доходів Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, умови індивідуальних контрактів та на основі фактів та обставин, що існують на цю дату, з урахуванням модифікованої ретроспективної методики, керівництво Компанії не очікує значного впливу на його фінансові звіти після вступу в дію нового стандарту 1 січня 2018 року.

МСФЗ 16 "Оренда" (випущений у січні 2016 року і вступає у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).

Цей новий стандарт визначає принципи визнання, оцінки, представлення та розкриття інформації про оренду. За всіма договорами оренди орендар отримує право на користування активом з початку оренди і, у разі здійснення орендних платежів протягом певного періоду часу, також отримує фінансування. Відповідно, МСФЗ 16 скасовує класифікацію оренди на операційну та фінансову оренду, передбачену вимогами МСБО 17, натомість, вводить єдину модель обліку оренди. Орендарі будуть зобов'язані визнавати: (а) активи та зобов'язання за всіма договорами оренди протягом періоду, що перевищує 12 місяців, крім випадків, якщо базовий актив є малоцінним; і (б) амортизацію активів, які є предметом оренди, окремо від процентів, що нараховуються на зобов'язання за орендою, у звіті про фінансові результати. В МСФЗ 16 в основному перенесені з МСБО 17 вимоги щодо обліку орендодавця. Відповідно, орендодавець продовжує класифікувати оренду як операційну чи фінансову оренду та по-різному обліковувати ці два види оренди. МСФЗ 16 вимагатиме від Компанії визнавати у балансі активи, взяті в операційну оренду, та відповідні орендні зобов'язання. Керівництво вдалося до дій для оцінки впливу цього нового стандарту. Керівництво планує застосувати спрощений метод перехідного періоду і не коригуватиме порівняльні суми за рік до запровадження цього стандарту.

7 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

КІМФЗ 22 "Операції в іноземній валюті і попередня оплата" (опублікована 8 грудня 2016 року і вступає у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати). Ця інтерпретація врегульовує питання про визначення дати операції при застосуванні стандарту обліку операцій в іноземній валюті МСБО 21. Ця інтерпретація застосовується у випадках, коли організація сплачує або отримує відшкодування в якості попередньої оплати за договорами в іноземній валюті. В інтерпретації вказано, що датою операції є дата, на яку організація первісно визнає немонетарний актив чи немонетарне зобов'язання, що виникло у результаті виплати або отримання попередньої оплати. У разі кількох операцій здійснення чи отримання попередньої оплати, інтерпретація вимагає, щоб організація визначала дату операції для кожної виплати або отримання попередньої оплати.

КІМФЗ 23 "Невизначеність при обліку податку на прибуток" (опублікована 7 червня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). МСБО 12 містить керівництво з обліку поточного і відстроченого податку, проте не містить рекомендацій, як відображати вплив невизначеності. В інтерпретації уточнюється, як застосовувати вимоги до визнання та оцінки в МСБО 12 за наявності невизначеності щодо обліку податку на прибуток. Організація повинна вирішити, чи розглядати кожний випадок невизначеності податкового обліку окремо або разом з одним чи кількома іншими випадками невизначеності, залежно від того, який підхід дозволяє найкраще спрогнозувати розв'язання невизначеності. Організація повинна робити припущення про те, що податкові органи проводитимуть перевірку сум, які вони мають право перевіряти, і у ході проведення перевірки матимуть доскональні знання щодо всієї відповідної інформації. Якщо організація доходить висновку про малоімовірність прийняття податковими органами рішення з конкретного питання, щодо якого існує невизначеність при обліку податку, наслідки невизначеності відобразатимуться при визначенні відповідного оподатковуваного прибутку чи збитку, податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг чи податкових ставок шляхом використання найбільш імовірної суми або очікуваної суми, залежно від того, який метод організація вважає найбільш прийнятним для прогнозування розв'язання невизначеності. Організація відобразить ефект зміни фактів та обставин чи появи нової інформації, яка впливає на судження та оціночні розрахунки, використання яких вимагається інтерпретацією як зміна облікових оцінок. Приклади змін фактів та обставин чи нової інформації, яка може призвести до перегляду судження або оціночного розрахунку, включають, серед іншого, перевірки чи дії податкових органів, зміни правил, встановлених податковими органами, або закінчення строку дії права податкових органів на перевірку чи повторну перевірку конкретного питання, пов'язаного з обліком податку на прибуток. Відсутність згоди чи незгода податкових органів з окремим рішенням з конкретного питання, пов'язаного з обліком податку на прибуток, за відсутності інших фактів, скоріше за все, не являтиме собою зміну фактів чи обставин або нову інформацію, яка впливає на судження та оціночні розрахунки відповідно до цієї інтерпретації.

Наступні нові положення бухгалтерського обліку, як очікується, не матимуть суттєвого впливу на Групу після їх запровадження:

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 15 «Виручка по договорах із клієнтами» (випущений 12 квітня 2016 року і вступає у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 2 «Платежі на основі акцій» (опубліковані 20 червня 2016 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 4 «Страхові контракти» (опубліковані 12 вересня 2016 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Переведення інвестиційної нерухомості в іншу категорію - зміни МСБО 40 (опубліковані 8 грудня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Щорічні удосконалення МСФЗ 2014-2016 років - зміни МСФЗ 1 та МСБО 28 (опубліковані 8 грудня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).

8 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2017 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Зобов'язання за кредитами:			
1) кредитна лінія (процентна ставка за договором: 1m EURIBOR + 0,5 %)	-	6,104	-
2) кредит (процентна ставка за договором: USD Ice Libor+0.5%)	-	231,272	-
3) кредит (процентна ставка за договором: 2.33 %)	-	146,593	-
4) кредит (процентна ставка за договором: 4.52 %)	-	391,698	-
Інші зобов'язання	248	-	-
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	-	93	-

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2017 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Доходи від маркетингових послуг	-	1,401	-
Процентні витрати	-	(44,885)	-
Витрати на послуги	(1,277)	-	(3)
Інші витрати	-	-	(153)

Станом на 31 грудня 2016 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень (не перевірено аудитом) (після коригувань)</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Зобов'язання за кредитами:			
1) кредитна лінія (процентна ставка за договором: 1m EURIBOR + 0,5 %)	-	2,994	-
2) кредитна лінія (процентна ставка за договором: 1M USD LIBOR+0.45%)	-	329,242	-
3) кредит (процентна ставка за договором: 2.33 %)	-	217,372	-
4) кредит (процентна ставка за договором: 3.06 %)	-	56,570	-
5) кредит (процентна ставка за договором: 7.5 %)	-	5,358	-
6) кредит (процентна ставка за договором: 3.14 %)	-	1,411	-

8 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2016 рік (не перевірено аудитом):

<i>У тисячах українських гривень (після коригувань)</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Доходи від маркетингових послуг	-	216	-
Процентні витрати	-	(52,633)	-
Витрати на послуги	(1,437)	-	-
Інші витрати	-	-	(107)

У 2017 році загальна сума винагороди основному управлінському персоналу склала 1,582 тисячі гривень (у 2016 році – 1,883 тисячі гривень (не перевірено аудитом)).

9 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти представлені залишками на банківських рахунках та депозитами «овернайт».

Станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року залишки грошових коштів на банківських рахунках та депозити «овернайт» були деноміновані в гривні, доларах США та євро.

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
Кошти на банківських рахунках		
Українські гривні	25,373	6,868
Долари США	1	14,986
Євро	1	1
Депозити "овернайт"		
Українські гривні	-	87,000
Всього	25,375	108,855

Кредитна якість залишків грошових коштів на банківських рахунках та депозитів «овернайт» на основі рейтингу Fitch виглядає наступним чином:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
- без рейтингу (дочірній банк BNP Paribas; ING Bank N.V.; Citigroup Inc.)	25,375	108,855
Всього	25,375	108,855

10 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом

Нижче показано дебіторську заборгованість за фінансовим лізингом (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточну вартість:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1- 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2017 р.	481,959	533,661	1,015,620
Неотриманий фінансовий дохід	(63,896)	(62,081)	(125,977)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(15,978)	-	(15,978)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2017 р.	402,085	471,580	873,665
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)	330,837	315,980	646,817
Неотриманий фінансовий дохід	(43,309)	(19,836)	(63,145)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(12,693)	-	(12,693)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)	274,835	296,144	570,979

Вся дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом стосується лізингу технічних засобів.

Далі показані зміни у сумі резерву під знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом) (після коригувань)
Резерв на знецінення на 1 січня (не перевірено аудитом)	12,693	19,612
Резерв на знецінення протягом року	3,285	5,780
Використання резерву протягом року	-	(12,699)
Резерв на знецінення на 31 грудня	15,978	12,693

10 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Аналіз дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю наведений далі:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>Не прострочена заборгованість</i>		
- рейтинг BB	2,206	-
- рейтинг B	23,338	4,951
- рейтинг CCC	39,514	33,235
- рейтинг C	42,021	37,253
- рейтинг D	50,254	30,391
- рейтинг E	178,363	9,030
- рейтинг F	518,043	354,989
Всього не простроченої та не знеціненої заборгованості	853,739	469,849
<i>Не прострочена але знецінена заборгованість</i>	14,800	89,071
Всього не простроченої але знеціненої заборгованості	14,800	89,071
<i>Прострочена та не знецінена заборгованість</i>		
- прострочені від 30 до 90 днів	4,277	139
- прострочені більше ніж 90 днів	2,903	11,767
Всього простроченої та не знеціненої заборгованості	7,180	11,906
<i>Прострочена та знецінена заборгованість</i>		
- прострочені від 30 до 90 днів	284	618
- прострочені більше ніж 90 днів	13,640	12,228
Всього простроченої та знеціненої заборгованості	13,924	12,846
Мінус резерв на знецінення	(15,978)	(12,693)
Всього дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	873,665	570,979

10 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Основний фактор, який враховує Компанія при визначенні того, чи є дебіторська заборгованість знеціненою, – це її прострочений статус. На підставі цього Компанією наведений вище аналіз за строками прострочки за дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом, яка окремо була визначена як знецінена. Процентні доходи включають 519 тисяч гривень (8,391 тисяча гривень в 2016 році - не перевірено аудитом) процентний дохід, визнаний за знеціненими кредитами.

Процентні доходи включають 519 тисяч гривень (8,391 тисяча гривень в 2016 році - не перевірено аудитом) процентний дохід, визнаний за знеціненими кредитами.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фактично забезпечена активами у лізингу, оскільки право на актив переходить до Компанії у разі порушення контрагентом зобов'язань за договором. Активи у лізингу представлені технічними засобами.

11 Передоплати та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Аванси за технічні засоби для передачі в лізинг та послуги видані	17,308	8,815
Витрати майбутніх періодів	5,051	2,796
Інша дебіторська заборгованість	1,154	1,374
Всього передоплат та іншої дебіторської заборгованості	23,513	12,985

12 Зобов'язання за кредитами

	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Кредитні лінії	6,104	332,236
Строкові кредити	809,971	280,711
Всього зобов'язань	816,075	612,947

Зобов'язання компанії були деноміновані в наступних валютах:

	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Зобов'язання деноміновані в:		
- долар США	769,562	608,543
- українська гривня	40,409	-
- євро	6,104	4,404
Всього зобов'язань	816,075	612,947

12 Зобов'язання за кредитами (продовження)

У таблиці нижче наведено аналіз чистого боргу та рухів зобов'язань в групі виходячи з фінансової діяльності за кожний період відповідно.

Предмети цих зобов'язань - це ті, які відображаються як фінансування у звіті про рух грошових коштів.

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити	Кредитні лінії	Всього
Залишкова вартість на 1 січня 2016 р. (не перевірено аудитором) (після коригувань)	434,479	269,609	704,088
Надходження позикових коштів	-	-	-
Погашення позикових коштів	(217,274)	-	(217,274)
Сплата відсотків	(11,798)	(3,010)	(14,808)
Нарахування відсотків	31,556	21,077	52,633
Вплив зміни валютного курсу	43,748	44,560	88,308
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитором) (після коригувань)	280,711	332,236	612,947
Надходження позикових коштів	690,062	-	690,062
Погашення позикових коштів	(199,363)	(344,376)	(543,739)
Сплата відсотків	(9,692)	(4,074)	(13,766)
Нарахування відсотків	20,092	26,216	46,308
Вплив зміни валютного курсу	28,161	(3,898)	24,263
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.	809,971	6,104	816,075

Станом на 31 грудня 2017 року компанія мала наступні зобов'язання за кредитами та кредитними лініями:

- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 28 серпня 2012 року складає 5 423 тисяч доларів США (31 грудня 2016 року: 8 543 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 152 209 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 232 305 тисяч гривень). Кредит дійсний до 31 липня 2019 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитною лінією, що надана 21 січня 2013 року складає 189 тисяч євро (31 грудня 2016 року: 189 тисяч євро), що на звітну дату становить 6 331 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 5 372 тисяч гривень). Кредитна лінія дійсна до 31 січня 2018 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 13 вересня 2017 року складає 13 900 тисяч доларів США (31 грудня 2016 року: 0 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 390 134 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 0 тисяч гривень). Кредит дійсний до 3 жовтня 2020 року.
- Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 13 вересня 2017 року складає 8 270 тисяч доларів США (31 грудня 2016 року: 0 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 232 116 тисяч гривень (31 грудня 2016 року: 0 тисяч гривень). Кредит дійсний до 7 лютого 2018 року.

Станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року зобов'язання за кредитами не забезпечені заставою. Строк погашення позикових коштів Компанії представлений в Примітці 18.

13 Інші зобов'язання

	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	2,482	21
Всього фінансової кредиторської заборгованості	2,482	21
Аванси отримані	21,158	10,572
Заборгованість з податків	1,665	-
Інші зобов'язання	3,205	908
Всього інші зобов'язання	28,510	11,501

Справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості на 31 грудня 2017 та 31 грудня 2016 (не перевірено аудитом) приблизно дорівнює її балансовій вартості на вказані дати.

14 Адміністративні витрати

	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Витрати на заробітну плату	2,643	2,901
Юридичні послуги	2,362	3,051
Витрати на послуги від материнської компанії	1,277	1,437
Непрямі адміністративні витрати на повернення техніки	817	2,953
Банківські комісії	769	279
Витрати на оренду	412	636
Витрати на страхування	172	326
Інші витрати	1,412	1,491
Всього адміністративних витрат	9,864	13,074

15 Інші операційні доходи/(витрати)

	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Дохід/(збиток) від продажу конфіскованої техніки	2,117	(2,274)
Дохід від штрафних санкцій	2,094	13,746
Дохід/(збиток) від реалізації іноземної валюти	1,764	(683)
Витрати від знецінення запасів	-	(1,666)
Страхування техніки	(6,348)	(7,068)
Інші витрати	(713)	(97)
Всього інших операційних доходів/(витрат)	(1,086)	1,958

16 Податки на прибуток

(а) Звірка податкових витрат та фінансового результату, помноженого на ставку оподаткування

	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Поточний податок	4,272	486
Відстрочений податок	-	-
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	4,272	486

Доходи Компанії за 2017 та 2016 роки оподатковувались податком на прибуток за ставкою 18%.

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

	2017 рік	2016 рік (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Прибуток/(збиток) до оподаткування	4,078	(17,637)
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку 18 %	734	(3,175)
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Резерв знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	1,091	1,525
- Не признання відстроченого податкового активу пов'язаного з накопиченими процентними витратами, які не оподатковуються з огляду на обмеження за правилами тонкої капіталізації	2,447	2,136
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	4,272	486

17 Умовні та інші зобов'язання

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з її діяльністю та операціями в рамках цієї діяльності. Останні події в Україні свідчать про те, що контролюючі органи можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства, отже, існує можливість того, що операції та діяльність Компанії, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довгих періодів.

17 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Трансфертне ціноутворення. У 2017 році правила трансфертного ціноутворення в Україні зазнали деяких змін порівняно із 2016 роком.

Відповідно до норм податкового законодавства, запроваджених у 2017 році, збільшено вартісні критерії для визнання операцій контрольованими. Так, операції вважаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг усіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків (у 2016 році – 5 мільйонів гривень) за умови, що загальна сума річного доходу платника податків перевищує 150 мільйонів гривень, за вирахуванням непрямих податків (у 2016 році – 50 мільйонів гривень).

Кінцевий термін подання звіту про контрольовані операції – 1 жовтня 2018 року. Останніми змінами до Податкового кодексу України, які вступили в силу з 1 січня 2018 року, збільшено термін для підготовки документації з трансфертного ціноутворення. Отже, податкові органи мають право вимагати від суб'єктів господарювання надавати документацію з трансфертного ціноутворення для обґрунтування проведення відповідних операцій за правилом «втягнутої руки» починаючи з 1 жовтня 2018 року.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Компанії з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

18 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Компанії включає в себе управління фінансовими ризиками, а також операційними та юридичними ризиками. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є мінімізація пов'язаних із ними втрат, що досягається за рахунок постійного моніторингу, визначення лімітів ризику й нагляду за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Компанії. Кредитний ризик виникає в результаті надання Компанією лізингових послуг, що включає в себе фінансування купівлі технічних засобів, а також фінансування інших послуг (наприклад, проведення реєстрації технічного засобу, оформлення страхового полісу та ін.).

Максимальний рівень кредитного ризику Компанії відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
<i>У тисячах українських гривень</i>		
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (Примітка 10)	873,665	570,979
– Довгострокова	471,580	296,144
– Короткострокова	402,085	274,835
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 9)	25,375	108,855
– Залишки на банківських рахунках до запитання	25,375	108,855
Загальна максимальна сума кредитного ризику	899,040	679,834

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Вплив можливого взаємозаліку активів та зобов'язань для зменшення потенційного рівня кредитного ризику є незначним. Компанія не застосовує заставне забезпечення для мінімізації кредитного ризику, при цьому Компанія володіє правом власності на предмет лізингу протягом строку дії договору та може передати його лізингоодержувачу наприкінці строку дії договору за умови виконання лізингоодержувачем всіх взятих за договором зобов'язань.

В рамках управління кредитним ризиком Компанія встановлює ліміти на суму ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом (індивідуальний кредитний ризик) або групою контрагентів (портфельний кредитний ризик). Такі ризики контролюються на щомісячній основі, ліміти регулярно переглядаються і затверджуються, проте не рідше раз у рік.

Управління індивідуальним кредитним ризиком включає в себе проведення детального аналізу кредитоспроможності контрагента, його фінансового стану та ретельне документування результатів такого аналізу. Рішення щодо надання фінансування приймається виключно у відповідності до чіткого розподілу повноважень між учасниками процесу. Матриця повноважень затверджується на рівні Caterpillar Financial Service Corporation.

Фінансування контрагента розглядається та погоджується Департаментом кредитних ризиків.

Компанія здійснює постійний моніторинг дебіторської заборгованості за договорами лізингу у розрізі строків затримки платежів. Практика раннього реагування на виникнення проблем з погашення місячного платежу передбачає проведення переговорів із контрагентом, встановлення причин, що призвели до несвочасного виконання зобов'язань за договором лізингу. В залежності від озвучених причин, Компанія приймає рішення щодо можливості перегляду існуючих умов договору або щодо повернення за погодженням із контрагентом предмету лізингу.

Детальна інформація щодо обсягів простроченої заборгованості наведена в Примітці 10.

Концентрація кредитних ризиків. Портфель Компанії характеризується низьким рівнем концентрації кредитних ризиків внаслідок впровадження політики диверсифікації портфелю. Компанія контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі звітів, в яких містяться дані про контрагентів із загальною сумою заборгованості понад 1% від загальних активів Компанії.

Станом на 31 грудня 2017 року заборгованість 4 контрагентів за договорами фінансового лізингу, яка перевищувала по кожному окремому контрагенту 5% від загальних активів компанії, на 31 грудня 2017 року склала 569,923 тисяч гривень (на 31 грудня 2016 року заборгованість 4 контрагентів склала 364,831 тисяч гривень – не перевірено аудитом (після коригувань)).

Станом на 31 грудня 2017 грошові кошти та їх еквіваленти, які належать Компанії, розміщені в 3-х банках (31 грудня 2016: в 4-х - не перевірено аудитом (після коригувань)), що є результатом диверсифікації Компанією концентрації кредитного ризику.

Ринковий ризик. Ринковий ризик виникає внаслідок відкритих позицій іноземних валют та процентних активів та зобов'язань.

Висвітлена нижче чутливість до ринкових ризиків базується на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється вкрай рідко, окрім того, зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну іноземних валют.

Валютний ризик. Керівництво здійснює постійний моніторинг валютного ризику. Для зниження валютного ризику договори фінансового лізингу між Компанією та клієнтами мають прив'язку до еквіваленту валюти, що дає можливість контролювати можливі збитки від зміни обмінного курсу.

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 р.			31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція
Українські гривні	63,688	(42,891)	20,797	92,087	(21)	92,066
Долари США	835,351	(769,562)	65,789	585,581	(608,543)	(22,962)
Євро	1	(6,104)	(6,103)	2,166	(4,404)	(2,238)
Всього	899,040	(818,557)	80,483	679,834	(612,968)	66,866

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Компанії при незмінності всіх інших змінних характеристик:

<i>Прибуток/(збиток) до оподаткування у тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)
Зміцнення долара США на 20%	13,158	(4,592)
Послаблення долара США на 20%	(13,158)	4,592
Зміцнення євро на 20%	(1,220)	(447)
Послаблення євро на 20%	1,220	447

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії. Рівень валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду не відображає типовий рівень ризику протягом року.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку і капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют стосовно середньорічної суми, що наражалася на валютний ризик, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

<i>Прибуток/(збиток) до оподаткування у тисячах українських гривень</i>	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2017 року	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2016 року (не перевірено аудитом) (після коригувань)
Зміцнення долара США на 20%	4,282	1,755
Послаблення долара США на 20%	(4,282)	(1,755)
Зміцнення євро на 20%	(834)	256
Послаблення євро на 20%	834	(256)

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик процентної ставки. Ризик процентної ставки пов'язаний із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на фінансовий стан Компанії та її грошові потоки. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Компанії. До таблиці включено процентні фінансові активи та зобов'язання Компанії за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки, відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
31 грудня 2017 р.			
Всього фінансових активів	427,460	471,580	899,040
Всього фінансових зобов'язань	(599,048)	(219,509)	(818,557)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2017 р.	(171,588)	252,071	80,483
31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)			
Всього фінансових активів	383,690	296,144	679,834
Всього фінансових зобов'язань	(460,139)	(152,829)	(612,968)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2016 р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)	(76,449)	143,315	66,866

Компанія здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими інструментами, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деномінована дебіторська заборгованість, були наступними:

<i>У відсотках</i>	Станом на 31 грудня 2017	Станом на 31 грудня 2016 (не перевірено аудитом)
Українські гривні	20.6	-
Долари США	8.9	9.5
Євро	-	10.8

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими інструментами, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деноміновані кредитні зобов'язання, були наступними:

<i>У відсотках</i>	Станом на 31 грудня 2017	Станом на 31 грудня 2016 (не перевірено аудитом)
Українські гривні	15.0	-
Долари США	4.6	1.5
Євро	0.4	1.3

Зростання/зменшення процентних ставок за кредитними зобов'язаннями на 1% станом на 31 грудня 2017 року призведе до зменшення/зростання фінансового результату Компанії на 2,374 тис. гривень (станом на 31 грудня 2016 року 3,322 тис. гривень – не перевірено аудитом (після коригувань)).

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – ризик, пов'язаний із неспроможністю Компанії своєчасно або повністю виконати власні фінансові зобов'язання. Для Компанії даний ризик пов'язаний в першу чергу із настанням умов, за яких довгострокове фінансування буде недоступним або може бути отриманим виключно за підвищеними процентними ставками.

Керівництво Компанії здійснює моніторинг прогнозів грошових потоків на щомісячній основі. Компанія прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із позикових коштів, кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості. Компанія інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності. Портфель ліквідності Компанії складається з довгострокових кредитних ліній, наданих материнською компанією у іноземних валютах (долар США, євро).

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Компанії станом на 31 грудня 2017 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань за фінансовим лізингом (до вирахування майбутніх фінансових виплат), загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан основані на дисконтованих грошових потоках.

18. Управління фінансовими ризиками (продовження)

<i>У тисячах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	573,448	246,273	819,721
Фінансова кредиторська заборгованість	2,482	-	2,482
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	575,930	246,273	822,203

Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Компанії на 31 грудня 2016 року:

<i>У тисячах українських гривень (не перевірено аудитом) (після коригувань)</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	498,770	152,829	651,599
Фінансова кредиторська заборгованість	21	-	21
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	498,791	152,829	651,620

19 Управління капіталом

Метою Компанії при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Компанії в якості безперервно функціонуючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, та підтримання оптимальної структури капіталу для зменшення його вартості. Для підтримки чи коригування структури капіталу Компанія може коригувати суму дивідендів до виплати учасникам, повертати капітал учасникам, отримувати внески від учасників чи продавати активи для зменшення суми боргу. Сума капіталу, управління яким Компанія здійснювала станом на 31 грудня 2017 року включала капітал та довгострокове фінансування та становила – 305,817 тисяч гривень (на 31 грудня 2016 року 210,120 тисяч гривень - не перевірено аудитом (після коригувань)).

Відповідно до вимог Цивільного кодексу Компанія повинна контролювати обсяг чистих активів та запобігати ситуації, коли протягом двох наступних років чисті активи будуть нижче, ніж сума статутного капіталу. У такому випадку наслідком є те, що Компанія повинна зменшити статутний капітал до рівня чистих активів. Станом на 31 грудня 2017 і 31 грудня 2016 року Компанія дотримувалася цієї норми.

20 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це техніки оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто ціни), або опосередковано (тобто визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються винятково на наявних на ринку даних (тобто оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні ринкові спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості

20. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Активи, які не відображаються за справедливою вартістю але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Станом на 31 грудня 2017 року справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У тисячах українських гривень	31 грудня 2017 р.		31 грудня 2016р. (не перевірено аудитом) (після коригувань)	
	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 3	Балансова вартість
АКТИВИ				
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	751,375	873,665	477,167	570,979
ВСЬОГО АКТИВІВ	751,375	873,665	477,167	570,979

Справедлива вартість рівня 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів, які розміщуються за фіксованою процентною ставкою, базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

21 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», класифікує фінансові активи за наступними категоріями: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (Б), що є в наявності для продажу фінансових активів; (В) фінансові активи, утримувані до погашення і (г) фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток («ОССЧПУ»). Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, мають дві підкатегорії: (І) активи, класифіковані як такі при первісному визнанні, і (ІІ), які класифікуються як призначені для торгівлі. Крім того, заборгованість за фінансовою орендою утворюють окрему категорію. Всі фінансові активи Товариства падіння кредитів і дебіторської заборгованості, за винятком категорії похідних фінансових інструментів. Всі фінансові зобов'язання Компанії були за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти за справедливою вартістю через категорії прибутків і збитків.

22 Події після дати балансу

Після звітної дати не відбулося жодних подій, окрім тих, інформація про які вже розкрита у цій фінансовій звітності.